



## ТУРСКИТИ ЗВЪРСТВА ВЪ БАТАКЪ.

(Изъ писмата на благородний и човѣколюбивий дописникъ на  
„Дейли Нюзъ“ Г. А. Макъ-Гахана.

Т.-Пазарджикъ, 2-й августъ, 1876 г.

Слѣдъ испраштането на вчерашното ми писмо, азъ видѣхъ най-страшни работи на свѣтътъ. Всичко, каквото се е казало до сега за Турцити, вѣровамъ го; така и всичко, каквото може да се каже за тѣхъ отъ сега, е за вѣроване. Види се, има въ звѣрствата на свѣтътъ една точка, отъ която по-нататъкъ не може да се иде, и тамъ сравняване, прѣсмѣтане и мѣрене не може да бѣде; Турцити дори и тази точка са надминали. Пътътъ е затворенъ отъ планини на страшни работи, задъ тѣхъ не можешъ да видишь, па и нито желае човѣкъ да отиде. Човѣкъ вижда за бесполезно да продължава да мѣри тия планини, осѣнта, че е врѣме да се връшта назадъ, и че доста нѣшто е видѣлъ.

Нека да кажа сега, какво съмъ видѣлъ въ Батакъ. Прѣди да излѣземъ отъ Пештера турската власть малко ни помъчи, защото г-нъ Скайлъръ нерачи да земе съ себе си службаштътъ, който бѣше отреденъ отъ назарджикскій каймакаминъ да ни придружи до Батакъ. Той заповѣда на селанети да ни кажатъ, че нѣма коне. (Ми тукъ трѣбоваше да оставимъ колата и да заминемъ съ коне). Нъ при всичкото имъ запрѣштavanje, селанети като да желанаха да отидемъ, та затова и ни доведоха коне, които бѣха съ самаре, нъ ми имъ се помолихми та ни донесоха и сѣдла на драго сръдце; тии съ това като да искаха да се подиграватъ съ заповѣдата на мюдюринътъ. — Качихми се на конето и потеглихми за въ Батакъ. Утринъта бѣхми забиедени отъ съшити селане, които бѣха и сношти, или ни се струваше, че са съшити ти, защото приказването имъ бѣше тако-речи същото. Ми нѣмаше друго какво да правимъ, освѣнъ да ги слушами изедно съ голѣма жалба, защото, ако речаше човѣкъ да слуша злочестинити и теглилата на венакиго отдѣлно, трѣбоваше да сѣди тамъ цѣли недѣли. Както и да е ми, имъ се врекохми, че штомъ се завърнемъ въ Цариградъ, ште се погрижимъ колкото ни иде отъ-ръки да имъ помогнемъ. Нъ уви! дипломатическата помощъ е твърдѣ бавна. Доклѣ посланициити въ Цариградъ промѣнѣтъ ноци и коминменти, доклѣ се поканетъ на-госте единъ другъ, доклѣ направетъ прѣдставления на Портата и да добиятъ общитанина, които свѣтътъ вече не вѣрова, тия сиромаси трѣбова да умратъ отъ гладъ. Мнозина отъ тѣхъ се възползоваха отъ тоа случай и рѣшиха да дойдатъ съ насъ до Батакъ да обидатъ съсианити си къштия. А други хвашаха юздити на конети ни, та ни спираха да ни прикажатъ злочестинити си; една жена улови конътъ ми, и силомъ го държаше да ми покаже строшената си рѣка, когато бѣше произвана съ куршумъ и не бѣше вече кадърна за работа, и това е, казоваше, малка болка: мъжътъ ми убиха, и нѣколко малки дѣца са облѣгнади на тази строшена рѣка и се влѣкатъ слѣдъ мене, дѣто отида. Тия думи тия исказа на единъ языкъ, който много приличаше на рус-